

Update natuurtoets Tiny Houses Den Helder

Toetsing aan Soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming

26 april 2023

Kenmerk R003-1279935RNR-V01-hme-NL

Verantwoording

Titel	Update natuurtoets Tiny Houses Den Helder
Opdrachtgever	Helder Vastgoed BV
Projectleider	Paul Lammers
Auteur	Raoul Ratnavel
Kwaliteitscontrole	Vincent Sanders
Uitvoering inspectiewerk	Raoul Ratnavel
Kenmerk	R003-1279935RNR-V01-hme-NL
Aantal pagina's	21
Datum	26 april 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Doel	5
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Te beschouwen natuurwet- en regelgeving	5
1.4	TAUW en biodiversiteit	6
1.5	Kwaliteit	6
2	Huidige situatie, beoogde ontwikkeling en uitgangspunten	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Beoogde ontwikkeling	9
2.3	Uitgangspunten werkzaamheden en toetsing	10
3	Soortenbescherming	10
3.1	Beschermingsregime en bepalingen	10
3.2	Vrijstellingen	11
3.3	Zorgplicht	12
3.4	Werkwijze	12
3.5	Literatuuronderzoek	12
3.6	Toetsing beschermde soorten	13
3.6.1	Flora	13
3.6.2	Grondgebonden zoogdieren	13
3.6.3	Vleermuizen	14
3.6.4	Vogels	16
3.6.5	Amfibieën	18
3.6.6	Vlinders	18
4	Conclusies en aanbevelingen	18
4.1	Aanleiding en doel	18
4.2	Relevante natuurwet- en regelgeving	18
4.3	Conclusies toetsing	19
4.3.1	Natura 2000-gebieden	19
4.3.2	Soortenbescherming	19
4.4	Consequenties planvorming en uitvoering	19

5	Aanbevelingen en kansen biodiversiteit	20
6	Literatuur	21

1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor de toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van Helder Vastgoed BV heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor het plaatsen van 7 *tiny houses* en het realiseren van een parkeerplaats in Den Helder. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen worden afgegeven en/of ontheffingen kunnen worden verleend. Dit rapport fungeert als update van de natuurtoets uit 2017 (TAUW, 2017). Een dergelijke natuurtoets is in veel gevallen voor slechts 3 jaar geldig.

In deze rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke natuurwet- en regelgeving is van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de geldende natuurwet- en regelgeving?
- Zijn maatregelen en/of een vergunning/ontheffing/melding nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming (hierna: 'Wnb') is het wettelijke stelsel voor bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten (flora en fauna) en houtopstanden. Het beschermingsregime gaat uit van het 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning of ontheffing. Provinciale Staten van de provincie Noord-Holland kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten. Naast de Wnb geldt vanuit provinciale ruimtelijke beleidsregels ook regelgeving met betrekking tot beschermde gebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland (hierna: 'NNN').

1.3 Te beschouwen natuurwet- en regelgeving

Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn 162 gebieden aangewezen als Natura 2000-gebied, beschermd vanuit de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder-Callantsog' is circa 500 meter. Binnen dit Natura 2000-gebied zijn stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. De afstand tot zo een stikstofgevoelig habitat is ook circa 500 meter. Effecten door trilling, geluid en optische verstoring zijn uitgesloten door de aard van de werkzaamheden en de afstand tot het plangebied. Negatieve effecten door stikstofdepositie als gevolg van de aanleg- en gebruiksfase op voor stikstof gevoelige habitattypen kunnen niet met zekerheid worden uitgesloten. Hiervoor is een stikstofberekening middels AERIUS noodzakelijk.

Het uitvoeren van een stikstofberekening is geen onderdeel van deze rapportage. Het bevoegd gezag kan altijd om een dergelijke berekening vragen.

Provinciaal beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

Veel natuurgebieden in Nederland zijn beschermd als het NNN. Het NNN omvat bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden met als doel deze beter met elkaar en het omliggende gebied te verbinden. Provincies zijn verantwoordelijk voor het aanwijzen van de gebieden. Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN.

Een toetsing van de effecten op het NNN van ontwikkelingen die daarbuiten plaatsvinden (externe werking) is in provincie Noord-Holland niet van toepassing (Provincie Noord-Holland, 2016). Effecten op het NNN zijn uitgesloten, omdat het plangebied buiten de begrenzing van het NNN ligt.

Overige provinciaal beschermde gebieden.

In de provincie Noord-Holland zijn naast het NNN ook gebieden aangeduid en beschermd als Bijzonder Provinciale Landschappen.

Het plangebied maakt geen deel uit van Bijzonder Provinciale Landschappen. Een toetsing van effecten vanwege externe werking is voor deze gebieden ook niet noodzakelijk. Een toetsing van effecten op deze gebieden is daarom niet aan de orde.

Houtopstanden

Bomenrijen langer dan 20 bomen en houtopstanden groter dan 10 are zijn beschermd, met enkele uitzonderingen. Dit heeft als doel het totale bosoppervlak in Nederland te behouden. Toetsing van eventuele effecten op beschermde houtopstanden is niet aan de orde, omdat er geen bomen worden gekapt.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn diverse planten- en diersoorten specifiek beschermd en voor alle soorten geldt dat negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Vanwege het mogelijk voorkomen van (beschermde) flora en fauna in en nabij het plangebied is een toetsing van eventuele effecten op beschermde soorten noodzakelijk.

1.4 TAUW en biodiversiteit

Naast de natuurwet- en regelgeving zijn er in alle projecten kansen waarmee dit project kan bijdragen aan herstel van biodiversiteit. In het hoofdstuk 'Aanbevelingen en kansen' zijn enkele van deze kansen voor dit project beschreven.

1.5 Kwaliteit

TAUW garandeert dat alle relevante beschermde gebieden en houtopstanden bij het ecologisch onderzoek zijn betrokken. Voor soortenbescherming is geen volledige zekerheid te geven over de

aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Dat komt doordat beschermde soorten soms in heel kleine aantallen voorkomen en in sommige jaren zelfs afwezig kunnen zijn. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede daarom is TAUW aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

2 Huidige situatie, beoogde ontwikkeling en uitgangspunten

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het gaat om het gebied dat ligt tussen de Eendrachtstraat, Texelstromanlaan en Dintelstraat in Den Helder, in de provincie Noord-Holland. Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het gebied. Het zuidelijk deel betreft een perceel bestaand uit gras en enkele solitaire bomen zoals hulst, zwarte els en zomereik zijn aanwezig (gerasterd deel). Graafwerkzaamheden zijn begonnen aan de meest noordwestelijke zijde van dit perceel. Het is niet bekend of de graafwerkzaamheden bij de ontwikkeling van het plangebied horen. Door deze werkzaamheden is vrij veel zand vrijgekomen in het plangebied. De overige gedeeltes van het plangebied zijn reeds ontwikkeld en er zijn diverse *tiny houses* gerealiseerd. De *tiny houses* variëren erg in formaat en in het materieel dat gebruikt is. Zo hebben sommige huizen een dakpannen dak, terwijl enkelen een dak bestaand uit golfplaten hebben. De inrichting van de tuinen varieert ook sterk. Zo zijn een aantal tuinen zeer goed onderhouden terwijl andere tuinen wat wilder ogen. Rondom de *tiny houses* is groen aanwezig in de vorm van bomen, struiken en struweel.

In het plangebied ontbreekt het aan oppervlaktewater. Verspreid over het plangebied zijn diverse vogelhuisjes en vleermuiskasten aanwezig. In de noordoostelijke hoek van het plangebied is dicht struweel aanwezig. Nabij de Dintelstraat zijn drie parkeerplaatsen gesitueerd. Deze parkeerplaatsen dienen voornamelijk voor het winkelcentrum dat ten zuidwesten van het plangebied ligt.

Het noordelijke gedeelte van het plangebied is al eerder ontwikkeld en hoort ook bij de vorige natuurtoets. Voor de volledigheid van deze quickscan is het hele plangebied onderzocht en wordt dit ook meegenomen in de toetsing.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (globaal begrensd). De daadwerkelijke ontwikkelingen vinden plaats in het gerasterde gedeelte

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied. De bovenste twee foto's zijn van perceel D2 tot en met D8 (zie figuur 2.3). De resterende foto's zijn verspreid over het plangebied genomen

2.2 Beoogde ontwikkeling

Figuur 2.3 geeft de beoogde ontwikkeling weer. In het plangebied worden tiny houses gerealiseerd op de percelen D2 tot en met D8. Op perceel D1 staat een parkeerplaats. De woningen worden in het landschap ingepast. Dit wil zeggen dat opgaande vegetatie zoveel mogelijk behouden blijft. De overige percelen zijn reeds bebouwd en zodoende is de beoogde ontwikkeling op die percelen reeds afgerond. Additionele werkzaamheden zullen op die percelen

niet plaatsen. Voor de volledigheid van deze quickscan is het hele plangebied onderzocht en wordt dit ook meegenomen in de toetsing.

Figuur 2.3 De beoogde ontwikkeling. Daadwerkelijke ontwikkelingen vinden plaats op perceel D1 tot en met D8

2.3 Uitgangspunten werkzaamheden en toetsing

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij de toetsing in dit rapport:

- De sloop of renovatie van woningen is geen onderdeel van de werkzaamheden
- Het vergraven of dempen van oppervlaktewater is geen onderdeel van de werkzaamheden
- De tiny houses worden ingepast in het landschap waardoor zoveel mogelijk opgaande begroeiing behouden blijft

3 Soortenbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft of het voorgenomen plan of project negatieve effecten heeft op beschermde flora en fauna en of vervolgstappen nodig zijn.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

Het onderdeel soortenbescherming onder de Wnb heeft bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten

die in Nederland, maar soms ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent 3 beschermingsregimes:

- **Vogels:** Het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn Europees beschermd via de Vogelrichtlijn
- **Dieren en planten:** Het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn Europees beschermd via de Habitatrichtlijn en/of de verdragen van Bern en Bonn
- **Nationale soorten:** Het gaat hier om soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn of de verdragen van Bern en Bonn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Tabel 3.1 geeft een samenvatting van de verbodsbepalingen. Ze voorzien in de bescherming van verblijfplaatsen en de bescherming tegen versturende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland kan een ontheffing verlenen van de verboden zoals benoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Dit kan alleen wanneer er sprake is van een geldend wettelijk belang, er geen reële alternatieven zijn en er geen effect is op de staat van instandhouding beschermde soorten.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren landelijk beschermd onder de categorie 'Nationale soorten', zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland heeft bij verordening deze soorten 'vrijgesteld' van de ontheffingsplicht (Provincie Noord-Holland, 2016). Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht (zie paragraaf 3.3). Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing.

Tabel 3.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb. VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn. Cijfers verwijzen naar de wetsartikelen

Beschermingsregime Verbodsbepaling	Vogels - VR	Dieren - HR/ Bonn/Bern	Planten - HR/ Bonn/Bern	Dieren - nationaal	Planten - nationaal
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen/verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)				
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen rust- of voortplantingsplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b	

Beschermingsregime Verbodsbepaling	Vogels - VR	Dieren - HR/ Bonn/Bern	Planten - HR/ Bonn/Bern	Dieren - nationaal	Planten - nationaal
Eieren:					
Vernielen (VR: en beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (Wnb, artikel 1.11) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. De initiatiefnemer neemt de noodzakelijke maatregelen om negatieve gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken/ongedaan te maken. Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is overal van toepassing, binnen en buiten beschermde gebieden. Het advies is om de werkzaamheden rustig en vanuit 1 richting uit te voeren zodat aanwezige fauna de tijd heeft om het plangebied te vluchten.

3.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) (geraadpleegd op 13 april 2023)
- [De Ecoviewer van TAUW](#)
- Een oriënterend veldbezoek op 14 april 2023

De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals hollen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

3.5 Literatuuronderzoek

Tabel 3.2 geeft een overzicht van alle beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens en biotoop mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen.

Door de afwezigheid van open oppervlakte water, oevers, duinen en heideterreinen in en nabij het plangebied worden de aanwezigheid van en negatieve effecten op beschermde soorten uit de volgende soort(groep)en op voorhand uitgesloten: meerkikker, gevlekte witsnuitlibel, duinparelmoervlinder, grote parelmoervlinder, kommavlinder, waterspitsmuis en reptielen. Deze soort(groep)en worden om die reden niet verder behandeld in deze rapportage.

Tabel 3.2 Beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens en habitat mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen

Soortgroep	Mogelijk aanwezige beschermde soorten
Flora	Grote leeuwenklauw (artikel 3.10)
Grondgebonden zoogdieren	Boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, eekhoorn en waterspitsmuis (artikel 3.10)
Vleermuizen	Baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (artikel 3.5)
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Buizerd, zwarte wouw, wespendif, boomvalk, slechtvalk, sperwer, havik, kerkuil, ransuil, steenuil, ooievaar, roek, grote gele kwikstaart, gierzwaluw, huismus (artikel 3.1)
Vogels - jaarrond beschermd: afhankelijk van ecologische factoren	Zeearend, torenvalk, blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, eider, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, IJsvogel, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, tapuit, zwarte kraai, zwarte mees en zwarte roodstaart (artikel 3.1)
Vogels – in gebruik zijnde nesten	Soorten zoals kauw en houtduif (artikel 3.1)
Amfibieën	Rugstreeppad (artikel 3.5)
Vlinders	Grote vos

3.6 Toetsing beschermde soorten

In de volgende paragrafen zijn de effecten van de beoogde ontwikkeling op de in tabel 3.2 genoemde soorten beschreven.

3.6.1 Flora

Grote leeuwenklauw groeit op zonnige open plaatsen, die vochtig tot droog zijn. De voorkeur gaat uit naar standplaatsen die rijk zijn aan kalk (FLORON, 2023). De soort wordt vaak aangetroffen op bermen, akkers en waterkanten. Op een afstand van 600 meter richting westen vanaf het plangebied, nabij het duingebied zijn 101 individuen van grote leeuwenklauw waargenomen. zanderige randen van percelen D2 tot en met D8 zijn mogelijk geschikt als groeiplaats voor grote leeuwenklauw. Het kan niet uitgesloten worden dat grote leeuwenklauw tussen het gras of langs de randen van percelen D2 tot en met D8 groeit. Het uitvoeren van nader onderzoek is noodzakelijk.

3.6.2 Grondgebonden zoogdieren

Boommarter komt voornamelijk in diverse soorten bos voor (Zoogdierverseniging, 2023). De verblijfplaatsen zijn met name aan te treffen in hopen van andere zoogdieren, maar ook onder takkenhopen. Spechten- of eekhoornhopen worden vaak gebruikt als nestlocatie. Functioneel habitat en geschikte verblijfplaatsen ontbreken in het plangebied. Er zijn ook geen hopen in bomen en in de grond aangetroffen. Het voorkomen van boommarter in het plangebied en negatieve effecten door het voornemen zijn uitgesloten.

Eekhoorn komt voornamelijk voor in robuuste bossen, maar ook in dorpen en steden met parken en tuinen met veel groen (Zoogdierverseniging, 2023). Het plangebied kan sporadisch gebruikt worden door eekhoorn om in te foerageren. Aangezien de opgaande begroeiing zoveel mogelijk behouden wordt is het plangebied gedurende de gebruiksfase nog steeds bruikbaar voor eekhoorn om in te kunnen foerageren. Gedurende de bouwfase kan uitgeweken worden naar alternatief foerageergebied in de omgeving. Gedurende het veldbezoek zijn geen bladernesten en andere structuren aangetroffen waar eekhoorn in kan verblijven. Hiermee zijn negatieve effecten op een verblijfplaats van eekhoorn in het plangebied uitgesloten.

Op percelen D2 tot en met D8 ontbreekt het aan dicht struweel waar kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) een mogelijk verblijfplaats zouden kunnen hebben. Kleine marterachtigen kunnen mogelijk foerageren op deze percelen. Aangezien de begroeiing behouden blijft worden negatieve effecten uitgesloten. Gedurende de bouwfase kunnen deze soorten uitwijken naar alternatief foerageergebied in de omgeving. Op perceel C1 en C2 is dicht struweel aanwezig. Dit struweel kan mogelijk gebruikt worden door kleine marterachtigen als verblijfplaats. Aangezien deze percelen zich al in de gebruiksfase bevinden en op voldoende afstand liggen van de percelen D2 tot en met D8 worden negatieve effecten op potentiële verblijfplaatsen van kleine marterachtigen uitgesloten.

Een nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing van de Wnb voor grondgebonden zoogdieren is niet nodig.

3.6.3 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden, namelijk: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Deze worden hieronder per type leefgebied beschreven. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te allen tijde wettelijk beschermd. Indien foerageergebied en/of vliegroutes een essentieel onderdeel van het leefgebied van vleermuizen vormen, zijn deze functies eveneens wettelijk beschermd. Er wordt daarom onderscheid gemaakt in essentiële foerageergebieden en vliegroutes en niet-essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

3.6.3.1 Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen, kerken, kantoorpanden en bunkers, in grotten, in boomholtes of achter schors en in kieren van bomen. Globaal kan daarbij onderscheid gemaakt worden tussen in gebouwen verblijvende vleermuissoorten en in bomen verblijvende vleermuissoorten. Omdat vleermuizen een duidelijke jaarcyclus kennen, maken we onderscheid tussen verschillende typen verblijfplaatsen, namelijk zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen.

De geplande werkzaamheden hebben geen betrekking op de bestaande *tiny houses*. Op de percelen waar gebouwd gaat worden zijn ook geen gebouwen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig. Dit betekent dat negatieve effecten op verblijfplaatsen van

gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige en meervleermuis op voorhand uitgesloten kunnen worden.

De baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis kunnen een verblijfplaats in bomen hebben. De bomen op percelen D2 tot en met D8 bevatten geen holtes of loszittend schors, hierdoor is de aanwezigheid van een potentiële verblijfplaats in bomen uitgesloten. Bovendien blijft de opgaande begroeiing behouden. Verspreid over het plangebied zijn diverse vleermuiskasten opgehangen aan bomen. Deze kasten kunnen potentieel in gebruik zijn. Negatieve effecten op deze verblijfplaatsen worden uitgesloten, gelet op de afstand van de werkzaamheden (circa 70 meter) en het feit dat deze bomen behouden blijven.

3.6.3.2 Foerageergebieden

Het plangebied kan mogelijk deels door enkele vleermuizen gebruikt worden als onderdeel van het foerageergebied. Vanwege het beperkte aanbod aan groen in het plangebied is de aanwezigheid van essentieel foerageergebied echter uitgesloten. Op circa 1 kilometer afstand ten westen van het plangebied is uitgestrekt open en halfopen landschap aanwezig. Dergelijke gebieden zijn aantrekkelijker voor vleermuizen om in en nabij te foerageren. Er zijn dan ook voldoende alternatieven voorhanden. Bovendien blijft de opgaande begroeiing bestaan. Het aanbod aan foerageergebied neemt niet af zolang bouwverlichting niet direct geschenen wordt op opgaande begroeiing. Het is hiermee uitgesloten dat foerageergebieden verloren gaan die essentieel zijn voor het behoud van lokale vleermuispopulaties. Een nader onderzoek naar dit type leefgebied is dan ook niet nodig. Een ontheffing voor het aantasten van essentieel foerageergebied is ook niet nodig.

3.6.3.3 Vliegroutes

Het plangebied kan mogelijk deels door enkele vleermuizen gebruikt worden als onderdeel vliegroute of een onderdeel daarvan. Directe aantasting van lijnvormige structuren is niet aan de orde. Indirecte aantasting van de lijnvormige structuren vindt niet plaats, doordat de werkzaamheden zich op voldoende afstanden bevinden en opgaande begroeiing niet direct belicht wordt. Het is hiermee uitgesloten dat vliegroutes verloren gaan die essentieel zijn voor het behoud van lokale vleermuispopulaties. Een nader onderzoek naar dit type leefgebied is dan ook niet nodig. Het treffen van mitigerende maatregelen en een ontheffing van de Wnb voor het aantasten van essentieel foerageergebied is ook niet nodig.

3.6.3.4 Conclusie

De beoogde ontwikkeling heeft geen negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast worden negatieve effecten op foerageergebieden en vliegroutes uitgesloten. Een nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing Wnb is voor vleermuizen niet noodzakelijk.

3.6.4 Vogels

3.6.4.1 Vogels - jaarrond beschermd nesten

De nesten van deze vogelsoorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest.

Huismus en gierzwaluw zijn soorten die sterk gebonden zijn aan bebouwing om een nest te maken. Deze soorten kunnen broeden in holtes, nissen en onder dakpannen van gebouwen. Bepaalde tiny houses hebben een dakpannen dak, hieronder kan in potentie huismus en gierzwaluw broeden. Echter vinden geen werkzaamheden plaats aan de tiny houses die al bestaan. De percelen D2 tot en met D8 zijn niet geschikt voor huismus en gierzwaluw, omdat bebouwing ontbreekt. De andere gebouwen nabij het plangebied bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Gelet hierop worden negatieve effecten op verblijfplaatsen van gierzwaluw en huismus uitgesloten. Nader onderzoek en een ontheffing van de Wnb is voor huismus en gierzwaluw niet nodig.

Slechtvalk broedt (in nestkasten of gebruikt nesten van andere soorten) op hogere gebouwen zoals kerktorens en bruggen, en hoogspanningsmasten (Vogelbescherming, 2023). Dergelijke bouwwerken ontbreken in het plangebied. Negatieve effecten op slechtvalk zijn uitgesloten.

Het plangebied en de omgeving van het plangebied is sterk verstedelijkt en het ontbreekt aan robuuste groenstructuren, kleinschalig landschap en/of waterrijke gebieden. De bomen binnen de invloedssfeer van het voornemen hebben geen holtes of spleten of nesten die geschikt zouden kunnen zijn voor jaarrond beschermd soorten. Daarnaast is er sprake van een verhoogde aanwezigheid van mensen en verkeer. De aanwezigheid van soorten die zelden tot niet in stedelijke omgeving met weinig oppervlaktewater voorkomen en/of uitsluitend in bomen verblijven is met zekerheid uitgesloten, mede door het ontbreken van nesten. Het gaat om buizerd, zwarte wouw, sperwer, wespandief, boomvalk, havik, kerkuil, steenuil, ooievaar, roek en grote gele kwikstaart. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van deze soorten zijn niet nodig.

In het plangebied, op perceel D3, is een actief eksterneest aangetroffen. Het nest kan gebruikt worden door ransuil. Echter wordt het gebruik dit jaar uitgesloten, omdat het nest door ekster in gebruik is. In volgende jaren kan het nest potentieel in gebruik genomen worden door ransuil. Het advies is om de werkzaamheden dit jaar te starten, omdat de conclusies in volgende jaren mogelijk kunnen veranderen.

De voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot het verstoren en/of vernietigen van verblijfplaatsen van soorten met een jaarrond beschermd nest. Nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing van de Wnb is niet noodzakelijk.

3.6.4.2 Vogels – jaarrond beschermd: afhankelijk van ecologische factoren

Bij vogelsoorten uit deze categorie gaat het om vogels die vaak elk jaar terugkeren naar de omgeving waar ze gebroed hebben, maar die wel flexibel zijn om een nieuw nest te maken of zich elders te vestigen. Het gaat dus om de bescherming van het functionele leefgebied en dit is alleen

aan de orde als de betreffende soort voor zijn voortplanting uitsluitend afhankelijk is van dat functionele leefgebied en er geen alternatieven of uitwijkmogelijkheden in de omgeving zijn.

Een omgevingscan is nodig om per soort te bepalen of het nest en het functionele leefgebied bij dit voornemen jaarrond beschermd zijn. Daarbij spelen de landelijke staat van instandhouding (die voortkomt uit onder andere verspreiding, populatie en trend), het belang van de in en nabij het plangebied aanwezige populatie en alternatief leefgebied in de directe omgeving een belangrijke rol.

Boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, groene specht, grote bonte specht, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, kortsnavelboomkruiper, oeverwaluw, pimpelmees, raaf, zeearend, zwarte kraai en zwarte roodstaart hebben allemaal een gunstige staat van instandhouding (Sovon, 2021). Maatregelen ten gunste van deze soorten worden daarom niet nodig geacht. Nesten van deze vogels zijn wel beschermd tijdens het broedseizoen.

Blauwe reiger, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, hop, huiswaluw, spreeuw, torenvalk en zwarte specht hebben allemaal een matig ongunstige staat van instandhouding (Sovon, 2020). Draaihals, eider, ekster en tapuit hebben een ongunstige staat van instandhouding (Sovon, 2021).

Door de afwezigheid van geschikt broedbiotoop is de aanwezigheid van blauwe reiger, gekraagde roodstaart, glanskop, huiswaluw, hop, spreeuw, torenvalk, eidereend, tapuit en draaihals op percelen D2 tot en met D8 uitgesloten. Spreeuw, grauwe vliegenvanger en huiswaluw kunnen potentieel in en nabij de tiny houses broeden. Aangezien geen werkzaamheden plaatsvinden aan de tiny houses en de werkzaamheden op voldoende afstand van die huisjes plaatsvinden worden negatieve effecten uitgesloten.

Op perceel D3 is een actieve ekster aangetroffen hoog in de kroon van een boom. Het nest bevindt zich vlak bij de locatie waar de daadwerkelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Gelet op de beperkte ruimte tussen het nest en de locatie waar werkzaamheden plaatsvinden kunnen negatieve effecten niet uitgesloten worden. Het uitvoeren van een broedvogelcontrole is noodzakelijk (paragraaf 3.6.4.3) om te voorkomen dat ekster tijdens het broeden wordt gestoord.

3.6.4.3 Vogels – in gebruik zijnde nesten

De nesten van alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd wanneer ze als broedlocatie in gebruik zijn. Vogels kunnen gedurende het gehele jaar gaan broeden. Het is daarom belangrijk om hier voorafgaand aan de werkzaamheden rekening mee te houden. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart tot en met augustus. Ook buiten deze periode zijn broedende vogels beschermd. Ons advies is om voorafgaand aan de werkzaamheden contact op te nemen met een ecooloog om een broedvogelcontrole uit te voeren. Indien een broedende vogel aanwezig is, kan het nodig zijn om de werkzaamheden uit te stellen totdat de jongen zijn uitgevlogen en niet meer afhankelijk zijn van het nest. Mogelijk kan een deel van de werkzaamheden wel uitgevoerd worden door het aanhouden van een door een ecooloog vastgestelde verstoringvrije zone.

Zekerheidshalve kan men de beoogde ontwikkeling ten uitvoer brengen buiten het reguliere broedseizoen.

3.6.5 Amfibieën

Rugstreepad komt voor in terreinen die erg dynamisch zijn. Zo wordt de soort vaak aangetroffen in braakliggende bouwterreinen, zandafgravingen, duinen en uiterwaarden. Het is van belang dat de soort zich goed kan ingraven in mul zand. De voorkeur gaat uit naar zanderige bodem waarbij de aanwezigheid van (tijdelijk) water van belang is (BIJ12, 2017). Zo kunnen regenplassen, maar ook sporen van voertuigen fungeren als voortplantingswater.

Nabij perceel D2 hebben graafactiviteiten plaatsgevonden waardoor een zanderige bodem is ontstaan. Echter zijn tijdelijke plassen, die fungeren als voortplantingswater, niet waargenomen in en rondom het perceel. De dag vóór het veldbezoek heeft het flink geregend, mochten tijdelijke plassen aanwezig zijn dan waren deze wel waargenomen. In het plangebied ontbreekt het ook aan geschikt landhabitat wordt de padden vorstvrij kunnen overwinteren. Uit gegevens van de NDFF is het bekend dat rugstreepadden aanwezig zijn in het westen, in het duingebied. Het is zeer waarschijnlijk dat de populaties daar voortplanten en overwinteren. Ook is in het plangebied een waarneming van rugstreepad gedaan, deze dateert uit 2018 van de tuintelling. Het is zeer waarschijnlijk dat dit een waarneming op basis van gehoor betreft. Aangezien rugstreepad zeer luid roept is de exacte locatie vertekend. Bovendien is het plangebied nu niet geschikt bevonden en mogelijk was dit 5 jaar geleden wel zo. Gelet op de geïsoleerde ligging van het perceel, het gebrek aan geschikt habitat en de aanwezige verstoring in de vorm van verkeer en menselijke activiteit wordt aanwezigheid van rugstreepad uitgesloten. Nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing Wnb is niet noodzakelijk.

3.6.6 Vlinders

Grote vos komt voor in bosrijke omgevingen en heeft iep, zoete kers, populier en bepaalde wilgen als waardplant (Vlinderstichting, 2023). Aangezien opgaande begroeiing behouden blijft worden negatieve effecten op grote vos uitgesloten. Nader onderzoek en een ontheffing van de Wnb is niet noodzakelijk.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Helder Vastgoed BV heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor het plaatsen van tiny houses en het realiseren van een parkeerplaats. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

4.2 Relevante natuurwet- en regelgeving

Voor de toetsing van het voornemen is de volgende natuurwet- en regelgeving van toepassing:

- Wet natuurbescherming – onderdelen:
 - Gebiedsbescherming - Natura 2000

- Soortenbescherming
- Houtopstanden
- Provinciaal beschermde gebieden:
 - Natuurnetwerk Nederland
 - Bijzonder provinciale landschappen

4.3 Conclusies toetsing

4.3.1 Natura 2000-gebieden

Effecten door trilling, geluid en optische verstoring zijn uitgesloten door de aard van de werkzaamheden en de afstand tot het plangebied. Negatieve effecten door stikstofdepositie als gevolg van de aanleg- en gebruiksfase op voor stikstof gevoelige habitattypen kunnen niet met zekerheid worden uitgesloten. Hiervoor is een stikstofberekening middels AERIUS noodzakelijk. Het bevoegd gezag kan altijd om een dergelijke berekening vragen.

4.3.2 Soortenbescherming

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk negatieve effecten op door de Wnb beschermde soorten, namelijk algemene broedvogels. Door het uitvoeren van een broedvogelcontrole en het desnoods treffen van gepaste maatregelen worden negatieve effecten op broedvogels voorkomen. Daarnaast zijn maatregelen nodig in het kader van de zorgplicht. In tabel 4.1 is een samenvatting opgenomen van de toetsing van de mogelijke effecten op beschermde soorten.

4.4 Consequenties planvorming en uitvoering

Mochten de werkzaamheden uitgevoerd worden gedurende het broedseizoen dan bestaat de kans op vertraging vanwege de kans op verstoring van broedende vogels in en rondom het plangebied.

Tabel 4.1 Samenvatting van de resultaten van de toetsing van effecten op beschermde soorten

Soortgroep	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Te nemen maatregelen
Flora	Mogelijk	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Eén veldbezoek uitvoeren in de periode mei tot en met augustus om percelen D2 tot en met D8 te inventariseren op grote leeuwenklauw • Afhankelijk van de resultaten aanvragen van ontheffing en mitigatie/compensatie • Het verplaatsen van de toplaag met zaadbank kan een compenserende maatregel zijn
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	N.v.t.
Vleermuizen	Nee	Nee	Opgaande begroeiing niet direct belichten

Soortgroep	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Te nemen maatregelen
Vogels – jaarrond beschermde nesten	Nee	Nee	Werkzaamheden dit jaar starten om vestiging van ransuil in eksternest te voorkomen
Vogels – functioneel leefgebied nest beschermd	Nee	Nee	Niet van toepassing
Vogels – broedvogels	Mogelijk	Nee	Contact opnemen met een ter zake kundig ecooloog voor het uitvoeren van een broedvogelcontrole. Bij voorkeur werken buiten het broedseizoen
Amfibieën	Nee	Nee	Niet van toepassing
Vlinders	Nee	Nee	Niet van toepassing

5 Aanbevelingen en kansen biodiversiteit

TAUW gelooft dat we samen de achteruitgang van biodiversiteit in Nederland kunnen stoppen. TAUW is aangesloten bij het Deltaplan Biodiversiteitsherstel waarin overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties samenwerken aan biodiversiteit als kerndoel voor de openbare ruimte. Vanuit deze ambitie kijken we met onze opdrachtgevers naar concrete en realistische mogelijkheden voor biodiversiteitsherstel in onze projecten.

Kansen in dit project

De ecologen van TAUW kijken verder dan de aanwezigheid van strikt beschermde soorten. Vanuit het motto 'meer biodiversiteit achterlaten dan je aantreft' signaleren we kansen voor dit project om bij te dragen aan het herstel van biodiversiteit. Hieronder geven we op beknopte wijze enkele kansen aan. Wij bespreken deze voorstellen graag met u en werken desgewenst de praktische aspecten verder uit. Voor dit project liggen er mogelijkheden voor biodiversiteitsherstel door:

- Het opstellen van een concreet ecologisch beheer- en/of inrichtingsplan, bijvoorbeeld gericht op verhoging van de bloemrijkdom voor bijen. Hierbij sluiten we zo veel mogelijk aan op de (toekomstige) situatie in uw projectgebied, gemeentelijk natuurbeleid en regionale doelsoorten en potenties. Biodiversiteit vraagt om maatwerk en ieder project is anders. In een plan nemen we de best passende maatregelen op. Voorbeelden van potentiële maatregelen zijn:
 - *Het vergroten van de diversiteit aan leefgebied voor planten en dieren door via aanplant of beheer te zorgen voor verschillende biotooptypen (water, oevers, kruidenvegetatie, struweel, bomen, bos) en geleidelijke overgangen hiertussen*
 - *Het vergroten en versterken van leefgebieden voor planten en dieren door ecologisch beheer van (openbaar) groen, bijvoorbeeld door het beheer van grasvegetaties af te stemmen op bloemrijkdom en insecten*

- *Het verbinden van leefgebieden door het aanbrengen of herstellen van lijnvormige landschapselementen (houtwallen, singels, hagen, sloten) of het realiseren van andere ontsnipperingsmaatregelen (bijvoorbeeld faunapassage)*
- *Het versterken van leefgebied en migratiezones door het aanbrengen van natuurlijke elementen als takkenrillen, dood hout, of stenige elementen*
- Het opstellen van een integraal duurzaamheidsadvies. Herstel van biodiversiteit heeft raakvlakken met andere opgaven zoals energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en verstedelijkingsvraagstukken. TAUW is gewend projecten integraal te benaderen. Ecologen werken daarvoor vaak samen met andere experts. Ook voor uw project kunnen kansen voor biodiversiteit worden gekoppeld aan andere duurzaamheidsopgaven.

6 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad *Bufo Calamita*. Versie 1.0, juli 2017.

Provincie Noord-Holland, 2016. Verordening Wet natuurbescherming. PRB, publicatienr. 6151

TAUW, 2017. Natuurtoets Tiny Houses Den Helder. Rapportage met kenmerk R001-1251708KES-hgm-V01

Geraadpleegde internetwebsites:

www.floron.nl

www.sovon.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl